

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 35. — ŠTEV. 35. NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 11, 1924. — PONDELJEK, 11. FEBRUARJA, 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

MUSSOLINI JE BAJE TRDNO V SEDLU

Znani italijanski diktator predstavlja stranko zase. — Njegove drhali bodo obvladale prihodnje volitve. — Izboljšanje italijanskih financ. — Ekonomija je pokazala sadove. — Mussolini ima več moči in vpliva kot ga je imel kdaj Lloyd George.

Rim, Italija, 10. februarja. — Prončevalec rimske zgodovine, ki stoji sredi Koloseja ter zre na zadnjo galerijo, ki se dviga do višine 160 črveljev, mora biti opozorjen na dejstvo, da je Italija od časa do časa v svoji dolgi zgodovini proizvedla može, ne le velikih idej, temveč tudi volje in odločnosti, da jih izvede, prestavi v dejstvo.

Mussolini ima nekaj lastnosti starih Rimljanov, ki ni so priznali nikakih ovir pri izvedenju idej. Več kot eno leto je bil fašizem izpostavljen vsem mogočim preiskušnjam ter se je vzdržal.

Mussolini je baje zadovoljen z uspehi, katere je dosegel dosedaj. Moral je iti skozi težke preiskušnje, a je prepričan, da bo njegovo bodoče delo manj naporno in da bo postala Italija z vsakim dnem bolj važna in upoštevna vredna v zadevah sveta. Njegovi domači problemi nikakor niso rešeni in to priznava on prostodušno, a dejstvo je, da je danes trdnješe v sedlu kot je bil pred enim letom.

Poročevalci je na kratko obrazložil položaj kot ga vidi on. Od številnih njegovih uradnikov je dobil poročevalce nadaljne podrobnosti, ki izpopolnjujejo sliko. Mussolini je koncentriral v sebi več avtoritete (zločeste avtoritete) kot je kdaj imel Lloyd George v časih, ko je živel na Downing St. v Londonu ter opravljal tudi delo ministra za zunanje zadeve. V enem smislu je bil Lloyd George diktator, a služil je že preje več let kot minister in ko je postal neomejeni načelnik vlade, je priznal, da so stavljene celo njegovemu uradu gotove omejitve.

Če je sploh dovoljena primera s sedanjim načelnikom italijanske vlade, moramo izjaviti, da je danes Mussolini dejanski načelnik, neoporečni gospodar Italije. Postal se je večje sile kot jo je imel katerikoli evropski samoderžec v zadnjem stoletju. Iz tega sledi, da je njegovo življenje izvanredno polno, da je neprestano zaposlen od jutra do večera in da se peča z zadevami, s katerimi se ponavadi ne pečajo načelniki vlad.

Mussolini je človek maloštevilnih besed. Na skrajno važna vprašanja odgovarja s par besedami, ki ne obsegajo pol ducata. Njegove odločitve so hitre. Tekom dneva sprejme nevrjetno število oseb in za vsakega ima pripravljen odgovor.

Če zunanji svet ne razume fašizma, se to ni zgodilo raditiga, ker nima prave prilike, je rekel. Nikakor ni mnenja, da bi bil fašizem dober za vse dežele, vendar pa ustraja odločno pri naziranju, da je nekaj izvrstnega za Italijo. V podporo tega svojega naziranja je navedel razvoj Italije tekom preteklega leta.

Treba je navesti nekaj dejstev iz novejših italijanske zgodovine, da se razume dejanski politični položaj kot prevladuje danes. Musolini je sledil kot ministrski predsednik Italije Faeti, po celi vrsti voditeljev, vključno reformskega socialista Bonomija, veterana Giolittija in Nittija, ki je postal načelnik italijanske vlade v najbolj težavni dobi ter bil prisiljen dati politični levici take koncesije, da so postali komunisti skrajno mogočni.

Tekom administracije Bonomija je falirala Banca di Sconto ter v veliki meri pripomogla k finančnemu razrušanju Italije. Položaj je bil naravnost kaotičen. Lira je omahovala, privatna last je bila ogrožena in komunisti so postajali z vsakim dnem mogočnejši.

Signor Faeti, glavni priobčnik Giolittija, je storil, kar je bilo v njegovi moči, da napravi red iz kaosa. Pod njegovim vladanjem se je vršila znana konferenca v Genovi. Njegova administracija pa ni bila prav nič bolj uspešna kot je bila administracija Bonomija in ko je prišel Mussolini v jeseni leta 1922 s svojim pohodom proti Rimu, je dozor čas za drastično akcijo. Musolini jo je vprizoril dne 16. novembra, ko je imel v poslanski zbornici svoj prvi govor kot ministrski predsednik.

Od onega časa naprej je igrala "velika palica" s pomočjo ricinus olja, veliko ulogo v italijanski politiki. Stari državni uslužbenici, ki so leta in leta uživali protekcije vlade, so bili neusmiljeno vrženi iz urada. Železniška administracija je bila popolnoma preosnovana. Ministrstvo narodne ekonomije je stopilo na mesto ministrstva za poljedelstvo, industrije, trgovino in delo. Finančno ministrstvo je požrla tri druge prejšnje departamente. Manjša sodišča so bila odpravljena; v Rimu je bilo ustanovljeno glavno prizivno sodišče. V kratkem, to je bila politika koncentracije in centralizacije. Uveljavljena je bila najstrožja ekonomija.

Pristaši Mussolinija niso medtem počivali. Bili so v manjšini in vsled tega so bil prisiljeni poslužiti se najbolj drastičnih oderdb. Železna disciplina obstaja v fašistovskem gibanju, in pristasi Mussolini se pokore njegovim poveljem s slepo udanostjo kraljevske straže. Uporaba ricinus olja je povzročila med komunisti večji strah kot ga je prej strojne puške vojaštva.

NOVI KRAVALI V HERRIN, ILL.

Milica je zasedla Herrin, Ill., po spopadih, ki so se završili med Klanci ter "vitezi planteege kroga". — Proglašeno je bilo omejeno vojno pravo.

Herrin, Ill., 9. februarja. — Omejeno vojno pravo je proglašil danes zvečer v tukajšnjem mestu polkovnik Albert Culbertson, ki poveljuje državni milici, poslani semkaj po nemirih, ki so se završili v pretekli noči med tukajšnjimi suhači in mokrači.

Milica je prevzela policijsko oblast in objavljeno je bilo, da ne smejo priti v mesto nikaki tujei preko nedelje in ponedeljka. Sodišča pa bodo poslovala kot ponavadi. — je objavil polkovnik Culbertson. Dostavil je, da ne bo polno vojno pravo uveljavljeno v okraju.

Sklep, da se uveljavi omejeno vojno pravo, je bil storjen večer zvečer, po telefonskem pogovoru med polkovnikom Culbertsonom ter generalnim pribočnikom Blackom, ki je odredil, naj se pošlje na lice mesta nadaljnih deset kompanij državne milice. Polkovnik Culbertson je izjavil, da ni položaj tako zadovoljiv kot si želi on.

Herrin, Ill., 9. februarja. — Položaj, kot obstaja danes, je naslednji:

— Pomožni šerif John Layman umira, konštabel Cagler je mrtel in na stotine Klancev je prišlo nad njegovim truplom, da bodo osvetili njegovo smrt. Šerif Galligan je aretiran, obdolžen sovdeležbe pri umoru Cagler-a.

Izdan je bil varant za aretacijo Hugh Wilisa, državnega unijskega uradnika ter enega med obtoženci v drugem herrinskem procesu radi znanega masakra skebov.

Bolnica v Herinu je v razvalinah. Soba v kateri je bila neka ženska ravnokar operirana, ima v stenah in pohištvu eno in dvajseta luknja, povzročenih od krogelj.

Glenn Young, plačani voditelj Klancev, posluje kot policijski načelnik.

Policijski načelnik John Ford in pomožni policijski načelnik Crain iz Herrina sta aretirana, obdolžena ščuvanja k izgredu ter streljanja. Galiganu pa se je posrečilo spraviti oba iz kraja.

Aretiran je bil tretji okrajni uradnik, a ga je bilo treba izpustiti; ker ni bilo mogoče dvigniti proti njemu nikakih obdolžb.

Deset dodatnih kompanij so poslali semkaj. Šerif je naprosil, naj se pošlje čete tudi v Johnston City in polkovnik Culbertson je rekel, da bodo čete poslale tjakaj, če se bo prepričal, da so res potrebne.

V starem Ben rovu št. 18 se ni vršilo v zadnjih dveh dneh nikakoli delo, kajti unijski premogarji ki ne pripadajo Klancu in ki so v večini, niso hoteli delati s premogarji, ki so člani Klana.

Dogodki v krvavem Williamson okraju se hitro gibljejo naprej po izgreduh, ki so se završili večerj ponoči.

Murphysboro, Ill., 9. febr. — Premogarji, zaposleni v dvajstih rovih med Herrinom in Murphysboro, so danes zastavkali. Nekateri pravijo, da si se organizirali, da izženejo Klance, dočim pravijo nadaljnj, da nasprotujejo "proti-klanski" klavzuli v mezdnihi kontraktih.

PLAZOVI V ALPAH IN ČEHO-SLOVAŠKI.

Berlin, Nemčija, 10. februarja. V Alpah in v severnem delu Čehoslovaške povzročajo veliki plazovi silno škodo. V par dneh je postalo 55 oseb žrtev plazov.

ZADUŠENA V SVOJEM STANOVANJU.

Pred kratkim so našli Miss Louise Lawson zadušeno v njenem newyorškem stanovanju. Deklina je bila ljubica raznih newyorških in brooklynskih bogatinov, ki so jo podpirali z denarjem. Policija je osumila dva moška umora, kljub temu pa ne ničesar natančnega, kaj je bil vzrok te zagonetne usmrtitve.

RUSKI SOVJETI KRŠIJO POGODBE

Baltijske države se rogajo ideji, da bi se Rusija držala sklenjenih pogodb. — Je že kršila dogovore z Nemčijo in Estonko.

Riga, 9. februarja. — Ali bo Amerika priznala Rusijo sedaj, ko je storila to Anglija? — To je vprašanje, ki dela največ skrbi baltijskim državam.

Mnenje je razdeljeno med ljudmi, ki niso niti za boljševiške niti proti njim, če bo hitro priznanje Rusije od strani MacDonalda kaj izboljšalo politični položaj, vendar pa se rogajo ideji, da bo Rusija sedaj priznala svoje predvojne dolgovne ter se držala dogovorov, novih ali starih.

Eden preiskusnih slučajev, ki bo kmalu prišel na površje, se tiče koncesij, danih Rusko-Azijski korporaciji, angleški organizaciji. Te koncesije je dal Krasin pred dvema leti, a vetiral jih je svet sovjetskih komisarjev. Na temelju dogovora je dobila Rusko-Azijska korporacija nazaj vso lastnino v Mali Aziji, katero je lastavala pred vojno, a je morala dati 15 odstotkov svojih dobičkov sovjetski vladi.

Nemške tvrdke, ki so podpisale dogovor s sovjetsko vlado, so tudi razkrile, da smatrajo sovjeti pogodbe in dogovore za ničvredne papirje, a prav posebno je iznašla to Estonka, prva dežela, ki je podpisala mirovno pogodbo z Rusijo. Pisec tega članka ima pred seboj dokument, ki ni bil namenjen za objavljenje, ki kaže, da je Rusija kršila Dorpatško mirovno pogodbo, podpisano leta 1920.

Soglasno tem dokumentom ni Rusija respektirala osebne svobode in lastnine estonskih državljanov, čeprav je obljubila, da ne bo jemala Estoncev v armado in da ne bo zaplenjala njih lastnine.

Rusija tudi ni hotela vrniti dragocenih zgodovinskih predmetov, kater je vzela iz starodavnega vseučilišča v Dorpatu. Rusija je nadalje razveljavila gozdarske koncesije, dane Estonki pred štirimi leti in ne stori ničesar, da bi pospešila grajenje železniške proge med Estonko in Moskvo.

MORRIS DIAMOND SPOZNAVAN KRIVIM

Starejši dveh obtoženih bratov je prebledel, a je ostal drugače miren, ko je čul pravorek porotnikov, ki so se posvetovali le eno uro.

New York, 10. februarja. — Morris Diamond je bil spoznan krivim umora po prvem redu večer zvečer v višjem sodišču v Brooklynu. Porota je potrebovala le eno uro, da se je dogovorila glede pravoreka soglasno s katerim je kriv zveze s smrtjo MacLaughlina in Barlowa, dveh bančnih uslužbencev, ki sta bila oropana in umorjena dne 14. novembra na postaji nadulje železnice na 55. cesti in New Utrecht Ave. v Brooklynu.

Šestdeset minut čakanja je oprostilo Morris Diamonda vse histerije, ki je značila njegovo vedenje tekom nastopa kot priča v lastni zadevi. Prebledel je sicer, a drugače ostal miren, ko je slišal pravorek ter navedel nato z mirnim glasom podrobnosti glede svojega življenja, odgovarjajoč na vprašanja, katera mu je stavil sodnijski uradnik.

Rekel je, da je bil že tretjič spoznan krivim v sodišču. Prvič je bil obsojen, ko je bil star dvajset let, a se ne spominja, kaj je zagrešil takrat. Drugič je bil spoznan krivim tekom preteklega leta v Connecticutu ter obsojen na četo šestih mesecev.

Sodnik Cropsey je izjavil, da bo proglašil obsojbo pozneje, ne da bi določil kak datum. Objavil je nadalje, da se bo pričel proces proti nadaljnjemu obtoženemu v zadevi v sredo.

O četrni na osem zvečer je zaključil sodnik Cropsey svoja izvajanja ter rekel porotnikom: Gospodje, vi ne pošljete obtoženega v smrt, če ga spoznate krivim. On pošlje sam sebe v smrt.

Nato je proglašil sodnik odmor kot omenjeno v mirovni pogodbi med obema deželama. Neki list, ki izhaja v Petrogradu v estonskem jeziku in katerega vtiho-taplja na Estonko, pa zagovarja stremoglavljenje sedanje estonske vlade ter proklamacijo sovjetske republike.

DOGOVOR MED ANGLIJO IN FRANCIJO

Med Anglijo in Francijo je bil sklenjen dogovor, vsled katerega bodo odpravljene sedanje zadrege v zasedenem ozemlju Nemčije. — Pariz se veseli uspeha. — Kolin ske železnice bodo zaenkrat pod nemško upravo. — Boljše sodelovanje med zavezniki in Nemci.

Pariz, Francija, 9. februarja. — Med francosko železniško administracijo ter angleškimi okupacijskimi oblastmi v ozemlju Kolina je bil dosežen dogovor, vsled katerega se bo od sedaj naprej vršil redni železniški promet v ozemlju Kolina. Ta promet je bil prekinjen izza zasedenja Ruhr okraja od strani Francozov.

Na temelju tega dogovora bodo ostale kolinske železnice pod nemško upravo, a francosko-belgijska železniška uprava ima pravico pošljati vse svoje vlake skozi ozemlje, okupirano od Angležev, s čemur se bo nanovo ustvarilo razmere, kot so prevladovala pred zasedenjem Ruhr. Tehnične komisije angleških, francoskih in nemških izvedencev se bodo sestale v ponedeljek v Mainzu, da izdelajo podrobnosti.

V francoskih vladnih krogih so dali izraza največjemu zadovoljstvu vsprico uravnave tega vprašanja ter se prav posebno povdarja dejstvo, da bo imel ta dogovor za posledico boljše sodelovanje med zavezniki in Nemci.

Ker je mučno vprašanje kolinske železnice uravnava in ker se bliža tudi končna rešitev vprašanja bavarskega Palatinata, so v francoskih vladnih krogih prepričani, da se bliža končna uravnava vseh angleško-francoskih nesporazumov, vsled katerih je morala trpeti vsa Evropa.

London, Anglija, 10. februarja. — V oficijelnih sporočilih na angleški zunanji urad iz Pariza se je glasilo, da je bil dosežen popolni dogovor med Anglijo in Francijo glede vprašanja Palatinata (Pfalz). V oficijelnih krogih upajo, da je to le preludij k popolni uravnavi vseh problemov med obema deželama.

do devetih in tekom tega časa so šli porotniki k večerji. Osemnajst minut po deveti so se porotniki zopet vrnili in eno uro pozneje so prišli iz posvetovalnice, da proglasijo svoj pravorek.

Diamond je tudi dobil večerjo in kmalu je prišel v celico pomožni šerif Shortell ter mu sporočil, da so se porotniki vrnili v dvorano.

— Mislim, da je vsega konec, — je rekel jetnik. — Žalni venec je na vratih, a kar je mogoče storiti, bom storil, da rešim svojega brata. (Joe Diamonda, ki je tudi obtožen.)

Mati jetnika in njegovi dve sestr sta čakali v uradu zagovornika na pravorek. Mati je omedlela, ko je čula, da je bil njen sin spoznan krivim in njegovi dve sestr sta postali histerični. Nadaljni dve sestr sta čakali v avtomobilu pred sodnijskem poslopjem ter pričeli kričati kot sta čuli, da je brat spoznan krivim.

Nikake demonstracije ni bilo, ko je bil proglašen pravorek. Člani družine obtoženega niso bili navzoči in obtoženi sam je bil mirnejši kot kdaj tekom obravnave.

Kot priča je kazal obtoženi Diamond isto histerijo kot njegova mati, katero so vrgli tekom obravnave iz dvorane, ker je motila postopanje s svojim histeričnim kričanjem. Obtoženega je večina navdajala slabo prikrita panika.

VELIKANSKI PLAZOVI V AVSTRIJI.

Dunaj, Avstrija, 9. februarja. Velikanski plazovi so se pojavili v goratih delih dežele. Več kot trideset ljudi je izgubilo življenje pri tem. Številna trupla so pokopana tako globoko pod snegom, da bodo potekli številni dnevniki ali celo tedni predno jih bo mogoče izkopati.

Železniški promet po celi deželi je prekinjen in v številnih krajih so pretrgane tudi brzojavne in telefonske zveze.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Raspoklija na sadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$12.90
2000 Din.	\$25.60
5000 Din.	\$63.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspoklija na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$10.00
300 lir	\$14.70
500 lir	\$24.00
1000 lir	\$47.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
48 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4887 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto leta	\$7.5
in Canada	Za pol leta	\$3.5
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.5
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Doplat brez podpisa in omenitve se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi rešeno blagoviti naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878**VAŽNA ODLOČITEV**

Zvezno okrajno sodišče drugega okraja v New Yorku je izdalo te dni izredno važen odlok, ki se v prvi vrsti tiče onih priseljencev, kateri nimajo tukaj svojih družin.

Soglasno s tem odlokom se smejo stanovaleci Združenih držav, ki niso državljani, vrniti v staro domovino; ter privedi seboj svojo ženo oziroma otroke. To lanko stare, mágari, da je kvota njegove dežele že izčrpana ali ne.

Glavno besedo ima še zvezno nad sodišče, ki lahko zavrne ta odlok. Najbrže ga pa ne bo zavrnilo, in ostal bo veljaven najmanj do konca tekočega priseljeniškega leta, to je do 1. julija 1924.

Vsak stanovalec Združenih držav, ki ni ameriški državljan, lahko gre v domovino po svojo ženo in po svoje otroke.

Pri tem se mu ni treba ozirati na kvotne določbe svoje dežele.

Otroci, katere namerava privedi seboj, seveda ne smejo biti stari več kot osemnajst let.

Že sedaj se smejo priseliti v Ameriko družine tukaj živčih igralcev, umetnikov, govornikov, pevcev, godbenikov, duhovnikov, iznajditeljev in vsučiliških profesorjev.

Sem lahko pridejo neoziraje se na kvoto svojih dežela. V tem slučaju je zadeva jasna ter ne potrebuje višje sodniške odobritve.

Eno vprašanje pa zaenkrat še ni rešeno, namreč, če se sme priseliti sem žena oziroma otrok tukaj živčega ne državljana, sama, brez spremljevalca. To se pravi, če ni potreba iti tukaj živčemu ne državljanu ponjo v staro domovino.

Omenjeno okrajno sodišče ni podalo o tem nikake izjave.

Ker se pa sme priseliti žena oziroma otrok tukaj bivajočega umetnika, govornika, pevca, godbenika, profesorja itd., je človek upravičen domnevati, da se ta odločitev tiče tudi vseh ostalih tukaj se nahajajočih ne državljanov. To je izredno velike važnosti.

Kljub temu pa priporočamo rojakom, naj bodo previdni, predno pišejo in stari kraj po svojo ženo ali otroke.

Predno pošljejo denar za karto, naj se natančno prepričajo pri kaki pošti in v zanesljivi potniški agenturi, če bo mogoče dobiti dotičnika sem ali ne.

Umevno je, da morajo biti žena in otroci tukaj nahajajočega se ne državljana zdravi v duševnem in telesnem oziru ter imeti na razpolago gotovo svoto denarja, da jim ne bo priseljeniška oblast na Ellis Islandu delala nobenih sitnosti.

Razne vesti.

Kralja Alfonza spremljajo nesreče.

Ko se je blizal Alfonz XIII., španski kralj, italijanskemu bregu, ki je posetil italijanskega kralja, mu je šlo nasproti italijanski brodovje, da ga počasti že na morju. Zelo razburkano je bilo morje in visoko so se dvigali valovi ob brodovju. S krovne neke italijanske ladje sta padla dva mornarja v morje in ni ju bilo mogoče rešiti. Prva dva mrtveca. — Španski kralj je prispel v Neapol ves bolan in utrujen, ampak zeno srečen, da je na trdni zemlji. Z avtom se je vozil v svečanem spremljevalcu skozi mesto. Oskrnjenost je silil preveč v osprej in avto ga je podrl na tla. Tretji mrtvec. — V velikanem ljudskem navalu je padel neki voz cestne železnice s Korza v morje. Trije ljudje so utonili. Že šest mrtvecev. — Med fašisti v Neapolju in Florenci je prišlo radi svečanosti do ostrega prepira, porabili so revolverje in trije so oblozili mrtvi. Devet mrtvecev. — Bratrance španskega kralja, ki je z njim potoval, je nevarno obolen in le z veliko težavo se je posrečilo zdravnikom, da so ga odtrgali smrti. — Med ljudstvom se je radi

teh nesreč razširila vest, da španskega kralja spremlja nesreča in kjer koli se pokaže, mora biti kaka nezgoda. Zato pa so se med ljudstvo zanesle grozne bajke o brezštevilnih nesrečah in nezgodah in pravilo so celo, da se je v Milanu zemlja odprla in da je požrla 500 ljudi, ko je Alfonz s svojim španskim nasmehom posetil mesto in pozdravil njegove odposlance. — Ljudstvo se je oddahnilo in bilo zadovoljno, ko je zapustil Alfonz italijanska tla. Ne pozabijo pa mu nikdar, da je njegov obisk povzročil devet človeških žrtv.

Deputacija Indijancev v Parizu.

Deputacija rdečkožcev pod vodstvom svojega glavarja "Samotnega medveda" je prispela v Pariz, da predloži Ligi narodov petico, v kateri prosijo za "pravico do življenja in lova". Indijci nosijo krasna oblačila in so okinčani s peresi. Pripadajo plemenu Arapahoes in bivajo na teritoriju države Utah. Odposlanstvo spremnja štiri squaw (indijanske žene) in tudi njihov 85-letni čarovnik in kljub visoki starosti še na dolgo potrpanje.

Izpred sodišča.**Stražnik in čevljar.**

Čevljarski pomočnik Jože Pavšič, rodom iz Postojne, je prišel na Stefanov dan v gostilno Orovič v Vetrinjski ulici v Mariboru, kjer se je nahajalo mnogo ljudi. Tu se je Pavšič napil in se začel prepirati z gosti, nakar je prišel pozvani stražnik Leopold Simčič, kateri je rogovileža odpeljal na stražnico. Med potjo je pa ta psoval tudi stražnika, rekoč: "Jaz sem šuštar, vi pa stražnik, pa meni je boljše kakor vam, ki morate stradati. Prekleti Čiči, ferdamani begunci, ste prišli sem žrti!" Radi tega razgrajanja je bil Pavšič obtožen in se je pri okrajnem sodišču zagovarjal s tem, da je bil vinen in razburjen, da pa je dal povod vsemu temu neki njemu neznan železničar, ki je obljubil, da mu bo plačal večerjo, ki je pa potem nekam izginil. Na stražnici pa da je bil zato tako razburjen, ker so ga tepili in privezali na desko. Sodišče ga je spoznalo krivim, ter ga je obsodilo z ozirom na njegovo veliko razburjenost samo na 3 tedne poostrelega zapor.

Hudo ženo

Ima neki Poravne v Zeleni jami. Tožila ga je, da ji je vrgel katožlo v glavo in jo pretepel. Ker ni prišel k obravnavi, je bil mož obsodjen na 3 dni zapor. Pri vzklieni obravnavi pa se je ugovarilo, da je njegova žena veliko močnejša kot on, da ga večkrat nabije, da je duševno omejena in v gotovih časih jako nasilna. Vzklieni senat je nato ubogega možička oprostil.

Dva Kočerja

sta bila obtožena, da sta 19. novembra 1923 ustrelila na vojaškem vežbišču zajca. Lovski čuvaji so tatova videli, niso pa ju mogli spoznati. Sledili pa so stopinje do Kočarjeve hiše, tam pa so se sledi izgubile v blatu. Pri hišni preiskavi so res našli krvavo vrečo, zajčjo dlako in kožo srne, vendar jima tatvine tega zajca niso mogli dokazati, v sled česar sta bila oba Kočerja oproščena.

6 ta židanih in 9 kovačev.

Dne 14. oktobra je bilo ukrajeno gostilničarki Mariji Štrukelj v Vižmarjih glasom ovdabe 6 barkovecev po 100 dinarjev in pa 9 kovačev. Denar je bil v kuhinji pod neko odejo. Štrukljeva je obdolžila te tatvine Marijo Potočnikovo, ki je bila isti večer s svojo družino pri njej v gostilni in je ostala baje nekaj časa tudi sama v kuhinji. Potočnikova je bila dne 14. oktobra obsodjena na 1 teden zapor. Žena, ki je ugledna in v celotni okolici, pa tega seveda ni mogla prenesti in se je pri tožila. Zagovornik je zbral obsežen material in navedel res take momente tudi glede obtožiteljice, da se vzklieni senat ni mogel avertiti, da bi bila Potočnikova restatice in je razveljavil prvo sodbo in ženo oprostil.

Tatvine v klavnic.

Pred kratkim sta bila ovajena neki mesarski vajence in pomočnik, da sta odpeljala iz klavnice polovico kosa slanice, ki ni bila last njihovega mojstra. Peljala sta slanico domov. Pri obravnavi se je ugotovilo, da sta fanta izvršila nalog mojstra, zraven pa sta vzela res polovico tujega mesa, ker ni vedel nobeden, da je omenjeno polovico odpeljala že prejšnji dan na trg mesarjeva soproga. Ker je po izpovedi prič taka pomota možna, sta bila fanta za enkrat oproščena, ker se jima ni mogel dokazati namen, vendar pa ju je sodnik strogo opozoril, da naj pazita, kajti podobne nepazljivosti imajo lahko neželbe posledice.

Sumljive klobase.

(Deželno sodišče v Ljubljani.)
Izložba velike trgovine z mešanjo blagom. V desertnem oddelku vabijo mamljivo duhteče klobase na krožnikih. Ampak te cene, te cene... no, kje pa so cene? Stražnik pregleda vsa okna — cen za klobase ni. Napravi se ovdaba. Obtoženece obsodjen. Prijavi vzkli Pri vzklieni obravnavi deželnega sodišča navede obtoženec odgovorni urednik za klobase, da so bili gotovo avtomobili s tresenjem tako prečestali klobase, da je cena padla na tla. Ker je zagovor napravil vtis verjetnosti, je bil trgovec oproščen. V bodoče bo gotovo vsako klobaso prebodel z daleč vidno "grozno" ceno.

Iz Jugoslavije.**Razbojnikovo plačilo.**

Pred zagrebškim sodiščem je sedel na obtožni klopi Ahmed Čvorak. "Kralj zagrebških vlomilcev", kakor mu pravijo zagrebški republikanci. Pa ima na grbi šest težkih zločinov, kar v primeri s Čvorakom ni baš preveč, a vendar toliko, da se lahko uvrsti v isto galerijo.

Ahmed Čvorak je mlad okreten mož, glasom oltožnice star 27 let, izkušen trgovski pomočnik. Toda ta svoj poklic je hitro potenceiral s tatvarstvi, vlomil in revolverskimi nastopi, tako da je tudi on postal "straš in trepet" zagrebških blagajin in tresorov. Obtožnica naštevava cele litanije. Izmiškal je Ahmed že od mladih nog, pregreval se radi "malenkosti" že nad pol drugo leto po zaprtih, toda obsežnejše je začel svojo karijero s tem, da je pred dobrim letom sarnajevskemu odvjetniku dr. Šuteju odnesel pisalni stroj, vreden med brati in advokati 5000 Din. prodal pa ga nekemu zagrebškemu trgovcu pod roklo za 2000 dinarjev. Kmalu nato je izvedel svoje rečnicko-delo s tem, da je zagrebškemu bogatašu pobasal kar cel nahrbtnik dragocenosti v skupni vrednosti 124.000 Din. Složljivi, ki ga je motila pri pobiranju, je grozil z revolverjem in jo ugnal.

Mesec dni nato je posetil ponoči gde. Gredo Rind, ne radi askovanja, četudi je v sobo prišel skozi okno, temveč zopet radi zlatnine. Odnesel je robe za 20.000 dinarjev. Odsel pa je skozi vrata, kresnil na stopnicah sosedu s samokresom po glavi in se izgubil na ulico. Še naslednjo noč je vlomil v Rikarovo trgovino, nabral si raznovrstnih pištol in samokresov ter motorček za kolo. Naslednje dni je obiskal mestno elektrarno brez večjega uspeha in še par drugih skladišč. Posebno se je odrezal na stanovanju nekega profesorja, kjer je svojo žrtev zaprl v stranišče, nato pa pobral, kar se mu je zdgo vredno, v celoti za 3700 dinarjev.

Končno ga je izsledila policija, toda v zaporu je zbolel in so ga oddali v bolnico. Tu je tako naglo okreval, da je naslednji dan pobegnil z neverjetno smelostjo. Vojaku, ki ga je stražil na hodniku, je zagrozil s samokresom in se izmuznil, nato se povzpela na streho bolnice in marširal preko hiš. Medtem je vojak alarmiral policijo, ki je došla revir bolnice in sosednjih hiš. Neki nadstražnik je splezal za njim na streho in tu sta se v visokih sferah začela pogajati. Ker je Ahmed uvidel, da je njegova kapitulacija neizbežna, je odvrnil revolver in se spustil nazaj na tla naravnost v roke pravice...

Ahmed se je elegantno oblačil, živel razpisno iz dneva v dan, seveda, sicer bi njegove lopovščine bile brezeiljne. Ko je dosegel v Zagrebu dovoljno populturnost in respekt, je bil njegov ideal: postati vlomilec in avanturist svetovnega glasu. V tem oziru je policija še dokaj prerano prestrigla njegovo nadobudnost.

Dne 16. januarja je bila pred senatom sodbenega stola v Zagrebu razglašena obsodba vlomilca Ahmeda Čvoraka, ki je obsodjen na 15 let težke temnice. Koncem razglašena obsodba se je blizu vrat, ki vodijo v sodno dvorano, začel ropot. Čvorakova žena, ki je prišla v sodno dvorano kot poslušalec, se je zgrudila na tla in pri tem zavpila "joj!" Občinstvo ji je pomagalo da je kmalu zopet prišla k sebi.

PRVO USMRČENJE S PLINOM V ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

Carson City, Nevada, 8. febr. Včeraj so usmrtili Kitajca Gee Jona s strupenim plinom. Plin so spustili v celico, kjer je spal. Učinek je bil takojšen. Kitajec je umrl brez bolečin.

ŠTEVILO PIJANCEV NARAŠČA

Newyorški policijski sodnik Me-Adoo je izjavil včeraj, da število pijancev v New Yorku neprestano narašča in da se ni še nikdar videlo po newyorških ulicah toliko pijancev kot sedaj. Bolnišnice so polne ljudi, ki so zastrupljeni s alkoholom.

Peter Zgaga

Država za državo priznava svojetsko Rusijo.

Izmed političnih uglednih držav jo je prva priznala Anglija. Takoj za Anglijo jo je priznala najbolj korumpirana vlada na svetu — laška.

Tudi Združene države bodo prišle sčasoma na vrto. In končno tudi Francija.

Kajti Francija, ki je stavila v vse svoje upanje Leninovo smrt, je globoko razočarana.

Lenin je mrtev, boljše življenje pa živi trše in solidnejše življenje kot ga je živel kdaj prej.

Obstoj in padee boljše življenja ni bil odvisen od Leninovega življenja oziroma smrti.

Njegov obstoj in padee sta odvisna od Leninovih idej. Najslabše ne morejo biti, ker jih je sprejel stopetdeset-milijoni narod za svojo doktrino, ker se je v njih preporodil ter začel na njihovem temelju novo sveže življenje.

Kmalu bo sprejeta postava, ki drastično omejuje priseljevanje.

Vsako leto se bosta smela priseliti le dva odstotka onega števila ljudi posameznih narodnosti, ki so se nahajali v Ameriki leta 1890.

To je samo začetek omejevanja.

Sčasoma bodo modre glave v Washingtonu sprejele postavbo, ki bo prihod v Ameriko sploh prepovedala.

Izveti bodo kvečjem falirani princ, kralji in cesarji ter sempo tam kak nemški iznajditelj, ki bo pokazal Amerikancem, kaj je treba popraviti in kako zaronati to ali ono stvar.

Eno veliko prednost pa imamo vseeno mi priseljenci pred turojenimi Amerikanci.

Imamo dokaz, ki bo vsakemu turojenemu sapo zaprl.

Kadarkoli se bo turojeni Amerikance postavljali, da so se njegovi stari in prastari očetje rodili v Ameriki, mu mirno recite:

— Jaz sem prišel v Ameriko, oblečen v čevlje, hlače, srajco in suknjice; klobuk sem imel na glavi, in če drugega ne, sem že vsaj znal reči "šur" in "olrajt". Ti prijatelj si pa prišel v novi svet gol, brez srajce, čevljev, jopiča, hlače in klobuka in nisi znal ničesar drugega kot prav nemarno tuliti in emeriti se.

Skaza je objavil v zadnji "Edinosti" uvodni članek, v katerem pravi, da bo izhajal njegov "list" vsak torek, sredo, četrtek in petek.

V soboto je namreč treba pripravljati se na nedeljo, v ponedeljek mora pa človek preganjati posledice nedelje.

V dotičnem "uvodniku" je pa najbolj značilen odstavek: "Potemtakem bo torej naš list štirikrat na teden dnevnik".

Skaza ima od sil dnevnikov.

"Edinost" je dnevnik štirikrat na teden.

"Ave Marija" je dnevnik enkrat na mesec.

"Glasnik Presvetega Srea" je dnevnik dvakrat ali trikrat na na leto.

Edini pravi Skazov dnevnik, ki res zasluži svoje ime, je koverta, na kateri so natiskane debele besede: "Dajte, pomagajte! Dajte, dosti in hitro! Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga!"

Ta dnevnik izhaja vsak dan iz njegove tiskarne. Fabrika, ki mu lfra koverte, mu je dala znaten popust, ker je Skaza njen najboljši odjemalec.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

Jugoslovanaka**Katoli. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERDAN, 523 E. 1st St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 361, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 19th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOE V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 601 Grant St. SE Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 306 Bakewell Bldg., par. Diamond and Grand Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MIADIC, 1234 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4123 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 410, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 333 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 418 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnične uprčevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom ob obilni pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Koroške novice.**Smrtna kosa.**

Šteben pri Dobri vasi. — Na kvaterno soboto je pri nas blede smrt nenadoma pokosila 70letno podomače Wutejevo mater. Ano Wute. Ranjka je bila vzgledna in dobrotljiva mati, doma prej v dobrotliki fari, sedaj pa že 38 let na Čepičah v štebenski fari.

Kazaze. — Dne 14. decembra smo pokopali Janeza Tratnika, gosteča, v 70. letu starosti. Istega dne je umrla podomače Harihinja, Marija Koše, mati 4 otrok in kmetica na Brezi, v starosti 50 let.

Razne vesti iz Škocijana.

Letni obračun za 1. 1923 v naših matrikah ni neugoden. Rojenih je bilo 44, umrlo jih je 29, torej 15 preostanek. Porok pa je bilo pri nas leš samo 5, medtem ko druga leta skoraj nikdar pod 10. Krive so temu socialne, posebno stanovanjske razmere. — V zadnjem času smo pokopali Kuzmovo Leno v Srčah, pomizno in pobožno žensko. Dušnikova hiša na Goreah je zgubila zlato mater mirnega, blagega značaja; na kvaterno nedeljo popoldne je bil veličasten njen pogreb. Dne 1. jan. pa smo spremljali na zadnji poti najstarejšega meča in farana Jurija, Mohorjevega očeta na žamanzjih. Dočakal je lepo starost čez 91 let. Kdor ga je poznal, vsak ga je spoštoval radi njegove delavnosti, prave gospodarske naprednosti ter iskrene vdanosti do Boga in do svoje zatirane slovenske domovine. Po dolgi bolezni je umrla Čodrova Marija Jan v visoki starosti.

Italijanske oblasti na Koroškem.

Socijalno-demokratski poslanci so stavili na avstrijskega kanclerja vprašanje glede italijanskih uradov med Trbižom in Podklostrom. To ozemlje je razmejitevna komisija in mirovna pogodba prišlela Avstriji, a Italijani ga še vedno niso izpraznili, čeravno so postavljali že mejniki. Prebivalci Gornjih in Spodnjih Vrat itd. imajo veliko škodo in neprilike. Ne morejo niti redno obdelovati zemljo na zasedeni strani, poleg tega so dvakrat obdačeni, kar je nevarljivo. V interpelaciji se pravi, da avstrijska vlada iz gotovih virov ne zahteva izpraznitve svojega ozemlja.

Za vse bančne posle,

kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, da se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.

Vaši prihranki so sigurni in Vam nosijo obresti po

4%

ako jih naložite pri nas na —

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljanja "affidavitov", pooblastil itd. posluži Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivlega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in g polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik in vojne.

"GLAS NARODA" — 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Dekle na sledi morilca.

Pred desetimi leti je neznan človek umoril Landers T. Coyle-a, majhnega farmerja v Oklahomi ter ga pustil ležati mrtvega na polju z veliko rano v hrbtu, prizadeto z nožem.

Pravica je pričela zasledovati morilec. Neki prejšnji mož žene umorjenega farmerja je bil aretiran ter obdolžen umora, a je dokazal svojo nedolžnost tekom dramatične obravnave, ki se je vršila proti njemu. Nobenega drugega človeka ni bilo mogoče osumiti tega zločina. Nepoznani morilec je videl, kako je postajalo iskanje vedno manj ognjevit, dokler se se ni izgubil njegov zločin med neštivilnimi skrivnostmi, katere smatramo splošno za neoprodne. Potekla so leta in njegov strah je izginil, se umaknil čutu varnosti.

Narod in oblasti so se komaj še spominjale umora farmerja Coyle-a. Kdo naj stopi na plan ter ga pokaže postavi in vedno pripravljnim vislicam? Morilec, ki se zaveda svoje krivde, sedi lahko mirno v svoji hiši ter se roga usodi ter spominu na svoj krvavi zločin.

Sedaj pa vidi, da se dviga svetnik. Prišel ga je zasledovati čuden lovec, o katerem se mu pač nikdar ni sanjalo. Zasledujoča usoda je zavzela obliko lepe, plavalase deklice, stare šestnajst let, kateri je bila sreča mila. Postala je namreč naenkrat bogata in s pomočjo bogastva hoče izslediti ter izročiti pravici in smrti človeka, ki je umoril njenega očeta.

Morilec, ki je ostal do danes nepoznan, proklinja brez dvoma ta preobrti. Dosti ima povoda za proklinjanje, kajti nikdar bi ne mogel domnevati, da bo prišla od take strani.

Pred petnajstimi leti se je Landers T. Coyle naveličal življenja v majhnem mestecu Berae v Kentuckyju ter sklenil poskusiti svojo srečo na zapadu. Odšel je v Oklahomo ter obljubil, da bo pokleal k sebi ženo in otroka, ko se bo nastanil. Zemlja se mu je zdelala sveža in doba za farmanje in bila je tudi pocieni. Za šeststo dolarjev je kupil šeststo akrov v bližini Ardmore in nadaljnih 640 akrov v bližini Wilson za dvesto dolarjev. Izpremenil je bogato zemljo v farmo ki je pričela takoj proizvajati izvrstno kurozo in toba.

V tem svojem novem življenju pa je pozabil na družinske vezi v Kentuckyju. Ni hotel poklecati k sebi žene in otroka in se tudi ni hotel vrniti v Kentucky, da odvede oba na svoj novi dom. Mrs. Coyle se je naveličala čakanja ter izposlovala ločitev od moža. Kmalu nato se je poročil Coyle z neko razporečeno žensko v Ardmore. Prejšnji mož te ženske je bil pozneje stavljen pred sodišče kot domnevani morilec Coyle-a.

Leona Coyle je bila stara šest let ob času smrti njenega očeta. Mati in deklica sta odšla v Oklahomo ter zahtevala del zemljišča, katera je bil Coyle nakupil tam. Pričeli so se težki časi za zapuščeno ženo. Akri so bili vredni le malo, a kljub temu so obstajale številne postavne ovire, vsled katerih se jih vdova ni mogla polastiti. Glasilo se je, da je pravni naslov zapadel in da je bilo zemljišče vrnjeno prvotnim lastnikom — Indijancem. Slabo je stala stvar za dediče Coyle-a. Njegova druga žena je zapustila državo. Prva žena je umrla in mala hčerka je ostala v oskrbi tujcev. Vprašanje lastništva farm pa se počivalo nerešeno v sodiščih.

Dekle brez starišev so poslali v državno sirotišnico. Tam je bila vzgojena. Tam so jo obiskovali sorodniki, sami preveč revni, da bi skrbeli zanjo ter ji pripovedovali o nesrečah, ki so ji vzele stariše ter jo pustile kot siroto. Deklica je poslušala te povesti ter si ustvarila v svojem duhu jasno sliko o očetu, ki jo je zadelo. Razmišljala je o očetu, ki je zapustil njeno mater in ki naj bi jo na-

ral za svojega otroka ter videla v duhu prizor, kako je postal njen oče na polju žrtve zavrtnega morileca. Kakšna čustva so se pojavila v njej vspričo vseh teh usodopolnih stvari? Ali ni pričela sovražiti očeta, ki se ni zavedal svojih dolžnosti napram ženi in otroku? Dostikrat so že sovražili otroci svoje stariše radi manjših stvari.

Pred dvema leti, ko je bila stara Leona štirinajst dni, je poklekala deklica k sebi neka očetova sestra ter ji ponudila dom. Teta pa ni bila bogata in ko je Leona dovršila šolo, je šla na delo.

Dobila je ponižn odelo in sicer v neki delavnici, kjer so rezali na drobno avtomobilske cevi. Tekom dela je razmišljala o številnih stvareh. Če bi delala bolj trdo, bi mogoče zaslužila več. Ko bo postala starejša, bo mogoče dobila mesto v kaki department prodajalni, kjer vedno potrebujejo prodajalke. Največja sreča, katere bi mogla biti deležna, pa bi bila, če bi se poročila s kakim mladim delavcem, ki bi se enkrat pozneje dvignil na mesto formana. Nepoznanemu morilecu Landers Coyle-a se gotovo ni bilo treba bati nobenih potomcev žrtve, ki bi se dvignili ter se osvetili. Ta uboga deklica, izsolana v bedi in ponižanjih, ki si bo komaj zaslužila hrano ter gorak kot pri pečici, ne bo mislila na osveto.

Takrat pa so zasledili v Oklahomi petrolej. Tu in tam je izvirala dragocena tekočina iz zemlje. Konečno so našli znake petroleja tudi na farmi Coyle-a v bližini Ardmore ter zasledili velik virelec.

Tedaj pa se je pričelo gibati tudi sodišče, ki je tako dolgo časa zavladovalo rešitev vprašanja glede lastništva. Odvetniki so se lotili slučaja. Neki sodnik je predložil razsodbo. Nikdo pa ni vedel, kje se nahaja Leona Coyle. Pričeli so jo iskati.

Šele pred par tedni je bila presenečena deklica v Indianapolis obveščena, da je dedič tretine zemljišča, ki so bila last njenega očeta in da ji bosta prinašala dva petrolejska vrelca na njeni zemlji najmanj \$30.000 na leto. Njen dohodek pa bo postal še večji, ko bodo zasledili nadaljne sklade petroleja. Ček za \$11.000 je spremljal obvestilo, kot prvi obrok njenih dohodkov.

Deklica je sedaj takoj zapustila svoje mesto, si nakupila obleke, primerne za njeno novo stališče ter se nastanila v lepi hiši. Vedela je, da jo čaka lepo življenje, a v istem času se je pojavilo v njej še neko drugo čustvo.

Ali je bila ljubezen do očeta, katerega ni nikdar poznala, ki je zapustil njeno mater ter kazal do nje kaj malo ljubezni, ko je bila majhno dete? Ali pa je bil mogoč nagon člane, nagon osvete, južne vendete, sovraštvo do morileca očeta? Čudne misli so se pojavile v glavi šestnajstletne deklice, ki se je naenkrat dvignila iz velike revščine na višek bogastva.

Leona Coyle je objavila, da bo posvetila vse svoje bogastvo in vsa svoja bodoča leta lovu na človeka, ki je zavrtno umoril njenega očeta. Dopršila bo svojo vzgojo s tem svojim izrečenim namenom ter prišla nato v Oklahomo, da izpolni svojo prisego.

Tatinska bratca.

Matevž in Anton Jevnišek, delavca iz Vrbe pri Dobrni, sta kladla v prijateljskem sporazumevanju v Dobrni slanino ter rada pobirala tudi kokoši. Pri tem poslu je držal eden posestnikov psa, drugi pa je izbiral v kurčniku po utnu. Okrožno sodišče je obsodilo Matevža na 6 tednov gojenega zapora, Anton, ki je ba- je držal psa, pa je bil vsled nezadostnih dokazov oproščen.

BOJAKI, NAROCATE SE NA 'GLAS NARODA'. NAJVEČJI SLOVENSKI DRŽAVNI SLOVENSKI DRŽAVNI

DVOJNO ŽIVLJENJE JAPONSKEGA KMETA

Burno življenje 'Madame Trouble' se je mirno končalo v hotelski postelji. — "Najbolj nevarna ženska v Evropi".

London, Anglija. 9. februarja. Madame Sorgue, imenovana "La belle anarchiste", ki je kljubovala nabitim puškam, sovražnim drhalim, kaznim v ječi ter sploh vsem nevarnostim, ki so zvezane z življenjem človeka, ki se zavzema za direktno akcijo, je umrla sedaj povsem mirno v postelji. Danes zjutraj so našli mrtvo v sobi nekega londonskega hotela, v katerem se je bila nastanila.

"Madama Trouble", pod katerim imenom je bila znana po cellem evropskem kontinentu, je prišla semkaj kot poročevalka belgijskega lista, da skuša dobiti intervju-e pri sedanjem ministrskem predsedniku MacDonaldu, Lloyd George-u in drugih angleških voditeljih.

Policija je označila madamo Sorgue "kot najbolj nevarno žensko v Evropi". Bila je bogata, imela veliko posestvo v Franciji, a svoje dohodke je rajše posvetila stvari sindikalizma kot pa zasledovanju kariere matere, ki je bila velika krasotica ter ena glavnih opor veselega pariškega družabnega življenja.

Madame Sorgue, ki je dosegla starost dva in petdesetih let, je podedovala svoje radikalne tendence po svojem očetu, Durandu Degros. Degros je bil eden onih, ki so navalili na Tuilerije leta 1848 in po reakciji je bil prisiljen zapustiti Francijo. Po par letih se je vrnil. Medtem je postal doktor zdravilstva ter se poročil s hčerko carskega ruskega generala, Kripkova.

Edini otrok tega zakonskega para je bila poznejša madama Sorgue, ki pa se je uprla proti socialnemu življenju v starosti 18 let. Kmalu nato se je poročila, a zakon ni bil srečen. Zapustila je moža ter se posvetila žurnalistiki. Par let pozneje je podedovala po stariših premoženje ter takoj pričela uporabljati velike svoje dohodke za "stvar".

Celih trideset let je vodila stavke in imela nagovore na radikalna zborovanja. Skušala je neiti revolucije ter se je upirala policiji cele Evrope. Leta 1908 je izzvala kronane glave, ko je obsedela na svojem mestu, ko je prišel kralj Carlos na Lizbonski mednarodni mirovni kongres. Štiri leta pozneje je vodila stradalno ženske na Tower Hill v Londonu, tekem stavke pristaniških delavcev.

V Florenci je imela "madama Trouble" ognjevit nagovor ter zrla pri tem v žrela puške, katere so imele orožniki namerjene na zborovalce. V Franciji se je nekoč zbrala ljudska drhal, v namen, da jo ubije, ko se je vračala domov po samotni poti. Izvedela je za zaroto, ter pobegnila skozi noko kmečko hišo.

To so tipični doživljaji ženske, ki je sedaj mirno umrla v hotelski postelji.

Stvaren odgovor.

Neki Anglež, ki je živel v zadnji četrtini 17. stoletja v Londonu, je bil radi svoje šaljivosti znan daleč na okoli. Nekoč je prišel k njemu prebrati svoj dramatiški prvenec: bila je šaloigra. "Saj veste" je začel, "da je Moliere svoja začetna dela prebral neki stari gospe, ker je menil, da bodo prizori, ki bi se jim ta postarna gospa smejala, gotovo tudi med občinstvom vzbujali smeh; tako sem se tudi jaz odločil, da vam preberem svoj prvenec, ker mislim, da bo vse, kar bo ugajalo vam, tudi občinstvo vsestransko zadovoljilo." — "Dragi moj gospod, vi ste v resnici zelo prijazni", je odvrnil Anglež, "toda, dokler ne boste Moliere, mi že dovolite, da mi vam ne bo treba namigovati 'stare gospe'. Poparjen mladi pesnik odšel odkoder je prišel."

Chesterfield

CIGARETE

Okus je odvisen od kakovosti tobaka.

Po našem posušenem prepričanju je tobak v Chesterfield cigaretah boljše kakovosti (in potentakem tudi boljšega okusa) kot v katerikoli drugi cigareti na tej ceni.

Liggett & Myers Tobacco Co.

Chesterfield

CIGARETE

Zadovoljujeja.

"Priatelj moj, to je resnica — je najboljša cigareta kdaj napravljena!"

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Bivši kralj daje ločeni ženi nikel na mesec.

Iz Pariza poročajo: — Kraljevska revščina je v današnjih dneh v Evropi vsakdanja prikazen. Takoj za razkritjem tragične povesti belgijske princesinje Lujize, ki je živila v veliki bedi, ker je višje cenila ljubezen avstrijskega kavalerskega častnika kot pa vsa bogastva sveta, je prišla nadaljna povest, ki je brez dvoma vzbudila veliko zanimanje v vseh evropskih glavnih mestih. Prejšnja saska princesinja Lujiza je v še večjih skripeh kot pa belgijska Lujiza, kajti od svojega nekoč kraljevega moža dobiva le malo več kot en belgijski frank na mesec in s to velikansko svoto mora izhajati. Ker predstavlja to vrednost ameriškega nikla, živi Lujiza kot žive le najbolj revni ljudje v najbolj revnem mestnem delu Bruselja, neobjokovana, nečastna in neopavana.

Lujiza Saska, preje žena bivšega saskkega kralja, od katerega se je ločila, ko je zbežala z nekim Francozom, je znana sedaj kot grofica d'Ysette. Ne živi več s svojim možem ter je prisiljena za služiti si vsakdanji kruh kot pač more. Le z največjim odporom govori o svoji nesreči. Obveščena pa je v priprosto črno obleko in preko ramen nosi šal, kot ga nosijo ženske iz delavskih slojev.

Dvanajst let sem živila v tej majhni hiši, — je izjavila, — in moj edini dohodek je bil, kar sem dobila na temelju uravnave s mojim nekdanjim možem. Ta svota se je skrčila s padcem marke na nič. Ko sem prišla na banko, da dvignem svoj denar, so mi ponudili en frank. Zardela sem od sramu, a nisem zavrnila niti teh centimov.

Pogosto razmišljam o čudnem načinu, kako plačnjeje nekdanji nemški kralji in principi svoje dolgove. Z nemškimi markami ne žive v udobnosti ter ne plačuje svojih številnih služabnikov. Tu imamo naprimer kajzerja ter mojega prejšnjega moža, ki živi v velikanskem gradu ter ima na razpolago šestdeset služabnikov. Bresrčni ljudje so ti "boži".

Na vprašanje, kako je mogla živeti s takimi neznatnimi dohodki, je odgovorila Lujiza: — Dajala sem lekcije v italijanski ter prodajala od hiše do hiše italijanske čipke, a vse to mi je le malo pomagalo. Jaz opravljam sama vse hišno delo, kuham perem, šivam ter pometam.

Na vprašanje, če je njen prejšnji mož, saski kralj, kaj storil zanjo tekom velike svetovne vojne, je vzklila: — Ničesar, čeprav so bili saski kralj in moji trije sinovi večkrat v Bruslju. Moji trije sinovi so bili častniki tekom vojne, a nikdar jih nisem videla tekom onega časa, razven enega, katerega sem slučajno zagledala od daleč. Neizprosno sovražim značaj Nemcev in če bi ne bilo tega nemškega značaja, bi nikdar ne pobegnili iz Saske in svet bi nikdar ne bil nobene žal-besede glede mene.

VAŽNO ZA PITTSBURČANE.

Pittsburgh Railways Company je objavila, da so stopile v veljavo nove odredbe glede pristojbin in transferov. Ponovom bodo dajali na Crosstown karah za vsak plačani fare transfer. Tudi na takozvanih sklopnih črtah bodo dajali transfer do prve cone. Transferi na Crosstown karah so veljavni do konec prve cone, transferi na sklopnih črtah pa v okrilju prve cone.

Dosedaj je bilo mogoče osebi, ki vzame Crosstown karo na severni strani, uporabljati svoj transfer takodolgo kot teče mestna proga.

Ponovom se bo pa oseba, ki bo vzela karo na North Side, mogla voziti stransferom na katerikoli kari, ki vozi po West End, South Hills ali East End okrajih.

Ponovom načinu bodo stanovalci Knoxville, Dormonta, Mt. Lebanon in drugih okrajev lahko za isto cenó posečali ves severozapadni okraj in nasprotno. To je prvi korak nove uprave, da poploži prevozni sistem.

ANGLIJA ŽELI, DA BO POMUSOLINI BO ZMAGAL PRI STALA NEMCIJA ČLANICA PRIHODNIH VOLITVAH.

LIGE.

London, Anglija. 10. februarja. Angleška vlada se bo kmalu začela pogajati s Francijo, v namenu, da se pripusti Nemčiji v Ligo narodov Liga narodov naj potem odločuje glede položaja v Porurju in Porenju.

V PETIH DNEH KROG SVETA.

Washington, D. C., 10. febr. — Načelnik armade zrakoplovne službe, general Patrick je izjavil včeraj v nekem svojem govoru: Kmalu bomo konstruirali zrakoplov, ki bo vozil z naglieo 200 milj na uro. S tem zrakoplovom bo mogoče poleteti krog zemlje v teku petih dni.

Rim, Italija. 10. februarja. — Uradniki fašistovske stranke izjavljajo, da je pri prihodnjih volitvah zagotovljena ministrskemu predsedniku Mussoliniju dvotretinska večina.

Volitve se bodo vršile dne 6. aprila.

KOLEDAR

za leto 1924
STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: Vprašanja in odgovori katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50
cena s poštnino

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

GOSPICA MALA

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

28

(Nada ljevanje.)

— Nisem pozabila tega — je zamrmrala Roberta zmedeno, — da ste nekoč, v trenutku vznemirjenosti govorili o tem. Vašim besedam pa nisem....

— Kako? Vi ste dvomili o mojih besedah?

— Tega ne pravim.

— Le zapomnite si, draga moja, moje besede so ravno tako dobre kot so dejanja drugih ljudi. Grad je več izza decembra vaša last. Vanj se lahko s svojim možem preselite, kadarkoli hočete.

— Kaj pa vi?

— O, jaz grem s svojim očetom v Pariz, — je odvrnila in temda senca ji je legla na obraz.

— To bi bilo nerodno za vas. Za nobeno ceno bi ne....

— Ne bojte se zame. Grad mi res ugađa, toda podnebje mi škoduje. Sicer pa upam, da mi boste dovolili, če vas bom smela kdaj obiskati.

— Draga prijateljica — je zamrmrala Roberta ter jo objela.

— Že večkrat sem mislila pri notarju urediti zadevo. Toda navzoč mora biti tudi moj oče. On ima pa toliko dela, da mu je škoda vsakega trenutka. Sedaj mu bom pa brzojavila, naj pride čim prej kot mogoče.

— Toda — — — ni potreba — — — morda bi celo mislili....

— Jaz ne bom ničesar mislila. Žal mi je, ker nisem vsega že prej uredila. Skrb zastran stanovanja si kar lepo izbijte iz glave. In ker bo vaša poroka z gospodom de Plesanom kmalu, bom skrbela, da bo grad v najlepšem redu. Sedaj me pa poljubite, Roberta. Deklici sta se objeli.

Katarinea je takoj obvestila notarja, kajti Roberta ni več mislila na častnika iz Rennes.

Očetu je tudi pisala, in oče je došel zadnje dni aprila. Prišel je notar, nakar so začeli sestavljati listino.

— Ali stavite kake pogoje? — je vprašal notar Katarineo.

Katarinea sprva ni vedela, kaj bi odgovorila, najraje bi seveda povedala svoje pogoje toda jih ni mogla in jih ni smela. V sled tega je odvrnila:

— Grad podarjam gospodični Roberti Lesbrose, in naj sprejme ta dar na dan svoje poroke.

— Ali zahtevate, da se mora vaša prijateljica ob določenem času poročiti? In če se določenega časa ne poroči, izgubi tozadevna lista svojo veljavo?

— Ne, — je odvrnila Katarinea zamolklo. Pravzaprav bi najraje rekla "da" in sicer pod pogojem, da se ne sme gospodična Roberta z nikomur drugim poročiti kot z gospodom Albertom de Plesanom. Toda rajše bi umrla, kot da bi priznala kaj takega, posebno pa sedaj v pričo oseb, ki so vse gledale vanjo.

Par dni po tem je bila pogodba sestavljena in podpisana v gradu. Podpisali sta jo obe stranki.

Ko je dal notar Katarinei pero, se ji je utrnila solza v očesu. V naglici je načela svoje ime. V kotu je stal Albert de Plesan. Prijazno se ji je smehljaj, kot da bi ji hotel s tem smehljajem izraziti svo hvalčnost.

Kljub temu pa ne bo Albert de Plesan vse življenje vedel, da je to storila zastran njega, samo zastran njega.

Štirinajsto poglavje.

Ženin in nevesta sta se dogovorila, da gresta naslednjega dne v grad. Nasproti jima je prišla hišna.

— Ali je gospodična doma? — je vprašala Roberta.

— Ne, — se je glasil odgovor. — Gospodične ni doma. Nekam je šla.

— Ai morda veste kam?

— Daleč ne more biti, kajti sama je šla in vzela knjigo seboj. Najbrže je na hribu ali pa v bukovem gozdičku. Če hoče gospoda malo počakati, jo bom obvestila.

— Ni treba — je rekla Roberta. — Jo bova že sama dobila.

Ko sta korakala skozi park, so se vzbujali v Albertu mladostni spomini. Tako mu je bilo pri sreči, da bi najraje zavriskal. Katarinea je bila vrh hriba v neposredni bližini hrasta. Ležala je na travi, od katere se je razločno odražala njena svetla obleka.

Roberta je pokuknila zaročenca za rokav ter mu jo je pokazala. Ko jo je ugledal, je narahlo zardel. Srce mu je začelo močno utripati.

Izza onega dne, ko je delal skušnjo, ni še nikdar občutil takega strahu kot v tem trenutku.

Da bi ga Roberta pomirila, mu je rekla: — Zakaj se treseš? Saj ni tako strašno, kot si misliš. Sicer pa oseba take velikosti oziroma malosti....

— Kaj ti ne pade v glavo? — je odvrnil. — Jaz se nič ne trem sem.... Hotel ji dokazati, da se ne boji, je korajžno stopil k gospi Mali.

Čimbolj se je pa blizal, tembolj se je stiskal k svoji spremljevalki in v tem trenutku bi imel najrajši svojo setro poleg sebe.

Tedaj ju je pa tudi Katarinea zagledala. Vstala je ter jima pršila počasi nasproti. Tudi nji je rdečica zalivala obraz. V svoji beli obleki sredi zelenega ozadja je izgledala kot mala vila, ki hoče vsakogar oblagodariti s srečo.

— Dobro dan — jo je pozdravila Roberta. — No, kako je kaj?

— Dobro, draga prijateljica. Kaj pa vi?

— Bo že. Predzrnila sem si pripeljati seboj svojega zaročenca, gospoda de Plesana, ki se vam hoče osebno zahvaliti za velikodušen dar.

Albert se je odkril, se globoko priklonil ter skušal potrditi besede svoje zaročenke.

Nekako nerodno je prijel fino roko, ki mu jo je ponudila Katarinea. Kar je pa govoril, je bilo skoraj brez vsakega zmisla.

Roberta mu je prišla na pomoč z besedami:

— Bodite popustljivi napram mojemu zaročencu, draga prijateljica. Že deset let ni bil na grajskem posestvu, in misliti si morate, kako vpliva nanj današnji dan.

Te besede so vlike Albertu dovolj srčnosti v srce. Nekoliko osorno je pogledal Roberta ter nadaljeval:

— Gospodična, Roberta pretirava. Veselje, da se danes seznanjam z vami, je neizmerno. Oj, to tudi moja zadrega.

Katarinea se je narahlo priklonila.

(Dolje prihodnjik.)

Drama v mornarski blaznici.

Roger Salardene.

(Lz francoščine prevel-dr. Bo.)

Pred nekaj leti sem imel priložnost obiskati svojega prijatelja, doktorja Bonregarda v mornarski blaznici, ki se nahaja na otoku Reš, tik ob morskem obrežju. Nikoli še nisem obiskal takega zavoda in priznati moram, da je to bilo prvič in zadnjič. Če boste prečitali to, kar sledi, boste lahko razumeli, zakaj sem prisegel, da ne bom nikoli več prestopil praga hiše blaznic.

Krasno pomladno jutro sem stopil z malega parobroda Colignyja, ki vozi med La Rochelle in reško obalo. Vprašal sem za pot in čez dobrih dvajset minut sem prišel v blaznico. Obiskovalci so bili gotovo zelo redki v tem zavodu, ki je ležal ob obrežju oceana, kajti vrtar se je zelo začudil in me je silno uljudno vedel v mali salon, ki je služil za govorilnico. Bil je čisto tako prijazen, da je šel javiti zdravniku moj prihod, toda ta je bil nujno zaposlen pri nekem bolniku in me prosil, naj malo počakam, ker me ne more takoj sprejeti.

Sedel sem za mizico, na kateri so ležale brošure in zdravniške revije in da si skrajšam čas, sem začel čitati. Prekinil pa me je majhen rjav možak, ki je nenadoma vstopil in me vprašal:

— Želite s kom govoriti?

— Da, sem odgovoril, z gospodom doktorjem Bonregardom.

— Doktor je ta trenutek zaposlen in ne verjamem, da bo pred dobro uro prost. Ali si hočete morda v tem ogledati zavod?

Odgovoril sem mu, da bi mi bilo to prav prijetno in odšla sva iz malega salona.

— Jaz sem tudi zdravnik, asistent v zavodu, je dejal moj spremljevalec; natančno poznam metodo doktorja Bonregarda, saj sem njegov glavni sodnik.

V spremstvu tega izbornega vodnika sem prehodil vse zanimive dele zavoda. Večina bolnikov je uživala v hospitalu precejšnjo svobodo: dovoljeno jim je bilo sprehajati se po parku, ki ga je bil nalašč zanje pripravil doktor Bonregard.

— Poglejte, mi je dejal asistent in mi pokazal s prstom moža, ki je sedel na klopi; to je eden najnevarnejših norecev v zavodu.

— Res? sem dejal; človek ne bi mislil.

— Gotovo da ne, toda zunanost moti pred vsem pri osebah, ki so blazne. Tako je bila na primer tista mala žena, katere ubogljivost in ponižnost jo je napravila najbolj priljubljeno v vsem zavodu. Toda neki dan si je prilastila nož in prežala vrat dvema drugima bolnicama.

— Ali ni nevarno, sem vprašal, pustiti vse te blazne tako svobodne?

— To je naš sistem tukaj. Koli kor je mogoče, ravnamo z noreci kot s pametnimi ljudmi. Na ta način marsikdo izmed njih pozabi na svojo bolezen in ozdravi. Naravno so se dogodili slučaj, da so zlorabljali svobodo, toda večinoma se obnašajo zelo dobro.

V pogovoru sva prišla do konca parka, pogledal sem na uro in dejal:

— Morda bi bil že čas, da se vrneva, kajti doktor naju gotovo že čaka.

— O ne! Mislim, da še ni prost, imava še dovolj časa in šla bova gor na teraso, od koder je krasen razgled.

Stopila sva v trondastropni paviljon, katerega streha je tvorila široko teraso. Lezla sva skupaj navzgor po ozkih polžasto zavrtih stopnicah. Pred nama se je v brezmejnosti raztezal Atlantski ocean v vsej svoji krasoti. V daljavi se je videlo na eni strani vendeeško obrežje in bolj daleč proti jugu pa zaliv La Pallice.

— Krasen pogled, sem dejal svojemu spremljevalcu.

— Da, toda na oni strani je še lepše.

Šla sva na drugo stran teraso. Nenadoma pa, ko sva se nahajala

na sredi strehe, se je asistent vstopil tik pred mene in me vprašal:

— Ali ste poročeni?

Pogledal sem ga začudeno, nato sem pa odgovoril smeje:

— Da, eno leto, toda zakaj me vprašate?

— Ne smejte se, je odgovoril resno. Ali ljubite svojo soprogo?

— Kaj mislite! sem odgovoril, meneč, da se šali, gotovo jo ljubim.

— A, vi jo ljubite. Torej imate sree?

— Naravno, sem se zakrohotal.

— Prosim vas, ne smejajte se, je odgovoril moj tovariš. Izvolite mi povedati v vsej iskrenosti natančno velikost svojega sreča.

Gledal me je v obraz in njegove črne oči, ki so se vsesale v moje, so se čudno svetile. Nenadoma sem razumel strašno resnico: človek, ki je stal pred menoj, je bil blazen!

Ko sem se zavedel svojega kritičnega položaja, sem postal nedačdoma bled in za trenutek mi je bilo nemogoče jasno misliti. Vendar se mi je posrečilo, da sem ostal hladnokrvn. Brez dvomno me je ta norec zabil na to streho, da me strmo glavi z nje. Kot sem že rekel, je bil majhen in telesno servil, bil jačji od njega. Že sem ga hotel zagrabit in vreči po tleh, toda ali je bil obroč? Bolje bi bilo poskusiti z zvijačo.

— Dragi moj prijatelj, sem začel, nihče še ni videl mojega sreča in ne pozna njegove natančne velikosti. Mislim pa, da je prav majhno in vam nikakor ne bi moglo služiti. Prav bi bilo, če bi se vrnila, kajti zdravnik naju že čaka.

— Jaz sem pa nasprotno mnenja, da ste kot nalašč zame. Čujte, jaz še nikoli nisem ljubil, torej nimam sreče in saj veste, da je za človeka neobhodno potrebno sree, da živi; ker ga jaz nimam, je jasno, da sem mrtev. To je logično, kaj ne da? Zato imam pa namen pri svoji si vaše sree.

Blaznik je prenehal govoriti in potegnil iz žepa bodalo. Bil sem v smrtni nevarnosti in obupno gledal okoli sebi.

— Vi ste možak, ki ga rabim, je nadaljeval norec.

— Mislim, sem mu odgovoril in skušal govoriti z mirnim glasom, mislim, da se motite. Priznam, da je vaša ideja imenitna, vendar pa bi bilo bolje, če si izberete močnega in zdravega moža in pozabil sem vam povedati, da boleham že več let na neozdravljivi srčni boleznili.

— Kaj zato! me je prekinil. Vaše srce hočem in imel ga bom. Privedel sem vas sem na to teraso, da naju nihče ne moti. Čujte, bodite tako prijazni in vlezite se na tla.

Jaz pa nisem izgubil svojega ravnesja in hladno sem obvladal položaj. Nahajal sem se sam pred blaznežem, oboroženim z bodalom, ki se je bil odločil me umoriti. Klicati na pomoč, ne bi imelo smisla, kajti nihče bi me ne čul. Ubežati nisem mogel. Skočiti raz teraso? Tri nadstropja globoko? Nemogoče! Blaznež pa ni imel usmiljenja, bil sem izgubljen. . .

Slučajno sem se pa spomnil da imam v žepu svoje suknje stekleničico kloroforma, ki sem ga kupil prejšnji večer v lekarni v La Rochelle za enega svojih prijateljev, ki je bil zobni zdravnik v Saint-Martin de Re in ki sem ga hotel popoldne obiskati.

— Predno se podvržem operaciji, sem dejal norec, vas prosim še za nekaj: rad bi še napisal kratko pismo in prosil bi vas, da ga odposljete.

— Naj bo, je dejal, toda napravite hitro.

Pokleknil sem proč od njega, se nagnil kot bi hotel pisati, potegnil hitro steklenico s kloroformom iz žepa, jo odmaknil in nalil tekočino v svoj robec. Nato sem načel nekaj besed na papir, se dvignil, ga pomolil norcu in dejal:

— Izvolite prosim prečitati, kar sem napisal.

Stopil je k meni in prijel za papir. V tem trenutku sem ga zagrabil za roko, v kateri je imel

bodalo, in zajedno sem mu pritisnil robec na obraz. Stresal se je nekaj časa, potem se je pa zrušil na tla in spal. Bil sem rešen.

Naglo sem tekkel po stopnicah navzdol v sobo doktorja Bonregarda, ki se je že zelo vznemirjal radi moje dolge odsotnosti. V kratkih besedah sem mu povedal svoj doživljaj in takoj je poslal dva asistenta na teraso, da se pobrigata za norca, o katerem nisem nikoli več kaj slišal.

IŠČEM ŽENSKO.

ki bi pomagala moji ženi pri splošnih hišnih delih ter v prvi vrsti skrbela za dva otroka. Plača po dogovoru. Pisite na naslov: K. L. e. Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR, TESAČI!

Potrebuje 150 mož in 4 borilngbore za tesati R. R. tise. Od komada 15c, 20c, 25c. Dobra hrastova šuma v Missouri. Topla zima in zdravo podnebje. Počrtni dobi potrebnega poslopja. Oglasijo naj se samo dobri in pravi tesači. Pisite v slovenščini. — Egyptian Tie Tieser Co., P. O. Box 157, Grandin, Mo. 9-11-22

IZPLAČILAVAMERIŠKIH DOLARJH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje in potakom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je sedaj približno \$140. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali sam pa na novo naroči izplačati nakazni presek v dinarjih.

Nadalje se nam sdi umestno pomniti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot je spornost omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kasljo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadno ameriške čke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravljeni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na sodnji poti brez nepravilnosti.

Tudi se nabavo potnega lista — (posa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške se rane listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in mesedenem osamlja —

so veljavne povsem drugačne odredbe tar lahko izplačamo dolarje vskomur do poljubnega zneska. Če jo pa namenjen denar se za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Velik naraščajočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 5%, to je po 5 centov od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Izšel je "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

14. februarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.	11. marca: Pres. Wilson, Trst; Chicago, Havre; Canopic, Cherbourg, Hamburg.
16. februarja: Berengaria, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Duilo, Genoa.	12. marca: Paris, Havre; America, Cherbourg, Bremen.
19. februarja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg.	15. marca: Aquitania, Cherbourg; Orduña, Cherbourg; Orduña, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.
20. februarja: Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg.	20. marca: Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.
23. februarja: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Mongolla, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	22. marca: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Sagonia, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg.
27. februarja: Suffren, Havre; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.	26. marca: Bremen, Bremen.
1. marca: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	27. marca: Duilo, Genoa.
4. marca: Stuttgart, Bremen.	29. marca: La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg, Hamburg; Andania, Cherbourg.
5. marca: Veendam, Boulogne.	2. aprila: Berengaria, Cherbourg.
6. marca: Thuringia, Hamburg.	
8. marca: George Washington, Cherbourg, Bremen; Berengaria, Cherbourg; Colombo, Genoa.	

CUNARD

ANCHOR

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKA V AMERIKO?

6426 JUGOSLOVANOV 80 LETOS PRIŠLO V DEŽELO.

Naj Cunard proga pomaga vašim rojakom, da dobi liste, viziranja ter jim da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.

Vse potnike spremlja do parnika družinski uradnik brez kakšnega posebnega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odpluje iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te črte.

Vozni listki Cunard proge so veljavni za najhitrejša parnike na svetu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

V Jugoslavijo v 9 dneh.

Vsake sobote odpluje eden mornarskih velikancev

AQUITANIA ..... 45,574 ton

MAURETANIA ..... 30,704 tone

BERENGARIA ..... 52,022 ton

Raskošne kabine 1. razreda z 2-4 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadičnice in počitvališča. Domača udobnost. Brezskrbnost.

Nekoliko denarja potom Cunard, izplačljive v Jugoslaviji hitro, sigurno, zaupno. Za karte in naveste vprašajte pri najbližjem agentu v svojem kraju.

CUNARD ANCHOR LINE

25 Broadway New York

New York

French Line

Compagnie Générale Transatlantique

New York, Plymouth, Havre, Paris

PARIS ..... 12. marca

New York, Havre, Paris

ROCHAMBEAU ..... 27. februarja

SUFFREN ..... 20. februarja

LA SAVOIE ..... 1. marca

CHICAGO ..... 11. marca

New York, Vigo (Spain), Bordeaux

LA BOURDONNAIS ..... 4. marca

Filije na navodila lokalnega agenta ali na glavni vrh:

19 STATE STREET, NEW YORK

NEW YORK

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKO

dobite edinstveni

NAVINEŠEK-POTOKAR

331 Grove St., Conemaugh, Pa.

PISITE PO CENIK.

POTREBUJE SE

25 gozdarjev

za delati tajse.

M. KELVEY BROTHERS.

Hollidaysburg, Pa.

(11-16-2)

Vsak pevec bi moral imeti

novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE

MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

32 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA